

Статистички, сваки Немац, од новорођенчета до најстаријег, дужан је 24 хиљаде евра. Како би се зауставио тај тренд задуживања у устав је унесен амандман о „дужничкој кочници“ којом је прописана граница задуживања.

„Дужничка кочница“, наравно, још не значи и смањивање огромног брда досадашњих немачких дугова који достижу два билиона евра. За камате и отплату рата и даље ће одлазити велики део новца пореских обвезника - тренутно, то је друга по величина позиција у савезном буџету и износи четрдесет милијарди евра.

Немачки буџет последњи пут био је уравнотежен, како јавља Дојче веле, негде крајем шездесетих година.

Увек су се налазили нови разлози за нова задуживања: од државних програма субвенција у време прве нафтне кризе, преко трошкова уједињења земље све до најновије финансијске кризе и кишобрана за спасавање банака.

Држави која је постала „кредитни зависник“ забрањено је прављење нових дугова чланом 109. устава. У принципу, до 2016. забрањено је узимање нових кредита у циљу отклањања дефицита у јавним буџетима.

Ова принципијелна забрана има, међутим, углавном симболичан значај, јер је истовремено закључено да федерација годишње сме да се додатно задужи до вредности 0,35 процента друштвеног производа (тренутно, то је око десет милијарди евра).

Шеснаест савезних земаља од 2020. године морају да саставе крај са крајем без икаквог задуживања. То је њихова добровољно преузета обавеза која је записна у устав.

Буџет који је влада усвојила за 2012. годину нешто је другачије структуриран него што је то до сада било уобичајено. Наиме, поједина министарства више нису пријављивала шта им је потребно како би те жеље прогурала у мукотрпним преговорима са министром финансија. Сада је редослед обрнут: влада одређује финансијске оквире, а онда следе преговори са појединим ресорима.

Од 2016. године све ће функционисати још само тако, одозго на доле, јер је дужничком кочницом унапред онемогућено узимање нових кредита. Истина, влада је још прилично далеко од поменуте границе новог задуживања од 0,35 одсто друштвеног производа.

Министар финансија Волфганг Шојбле нада се да ове године нови дуг неће прећи границу од два процента. Тиме би, истина, Немачка - поред Финске, Естоније и Луксембурга - била једна од ретких чланица ЕУ која не прекорачује највишу границу задужења од три одсто друштвеног производа која је предвиђена европским Пактом стабилности из Мастрихта.

Немачка дужничка кочница најсличнија је правилу усвојеном 2001. године у суседној Швајцарској захваљујући коме је ограничен минус у тамошњим јавним касама.

У међувремену наводно и француски председник Никола Саркози захтева да се слична одредба унесе у тамошњи устав. И у појединим америчким савезним државама од почетка године на снази је законско ограничење задуживања. Британска влада није успела да се избори за закон којим би максимални дуг смео да буде највише 40 процената бруто друштвеног производа земље.

(Танјуг)